

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
ภาคเรียนที่ ๒ : ธันวาคม ๒๕๖๖

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง
ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑

เนื้อปองน้ำหญาบ	ปองทอง
ลิงบปองรัตนปอง	ลูกไม้
หมูปองอสุจิของ	หอมพอน ปองนา
คนเคลิบเคลิ้มบ้าไป	ท่อนรู้ปองธรรม
(โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)	

๑. ข้อใดคือแนวคิดของบทอ่าน

- ก. การไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่มีคุณค่า
- ข. การไม่พิจารณาคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ให้รอบคอบ
- ค. การพิจารณาเลือกสิ่งที่มีความจำเป็นมากกว่าสิ่งที่มีคุณค่า
- ง. การประเมินคุณค่าสิ่งต่าง ๆ ตามความรู้ความสามารถของตน

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๒

ใครทำโทษโทษนั้น	แทนทด
ใครคิดจิตคดคด	ต่อบ้าง
ใครจริงจิงจริงจรด	รักต่อ กันนา
ใครใครร้างร้างร้าง	รักร้างแรมไกล
(โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)	

๒. สาระสำคัญของบทอ่านตรงกับข้อใด

- ก. ผลย่อมมาจากเหตุ
- ข. ทำสิ่งใดย่อมได้สิ่งนั้น
- ค. ผู้กระทำชั่วย่อมได้รับผลชั่วคืนสนอง
- ง. อย่าโทษผู้อื่นจากการกระทำที่ตนก่อ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๓

จึงเรียกสองกุมารเข้ามาชิต	พลางพินิจพี่น้องทั้งสองศรี
งามเจริญกิริยาภูมิ	ดั่งมณีเมขลาวิไลทรง
ชมกุนนถองชายก็เฝ้าโฉม	งามประโลมดั่งเทพครรไลหงส์
ชะรอยเป็นจักรพรรดิชาติตยวงศ์	จึงเอื้อนโองการถามเนื้อความไป
(โคบุตร, สุนทรภู่)	

๓. ข้อสันนิษฐานว่า “สองกุมาร” น่าจะเป็นผู้มีเชื้อสายของกษัตริย์มาจากอะไร

- ก. รูปร่างและกิริยา
- ข. วาจาและท่าทาง
- ค. ลักษณะและการแต่งกาย
- ง. การเจรจาและมารยาท

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๔

แล้วจุดเทียนเวียนวงสงฆ์ให้บ่าว คอยรับเทียนเวียนสงฆ์เป็นวงไป มะพร้าวอ่อนป้อนเจ้าทั้งข้าวขวัญ ให้สาวสาวลาวเวียงที่เสียดี	มันให้กราวเกรียวลั่นสนั่นไหว แล้วดับไฟโบกควีนให้ทันที่ กระแจะจันทน์เจิมหน้าเป็นราศี มาขอป้อชั้นทำขวัญนาย (เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน)
---	--

๔. บทอ่านแสดงคุณค่าในข้อใดเด่นชัดที่สุด

ก. คุณค่าด้านสังคม	ข. คุณค่าด้านแนวคิด
ค. คุณค่าด้านประวัติศาสตร์	ง. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๕

ตัวล่ำสันต่างลั่นศร ตั่งมีอรอนโตมรรำ เสือแดงกำสิดำแถม หมากสุกแปมม่วงแซมปน หมูปะหลม้า พลหาญ ควบรุกด้านเขารานต่อ ไม่รู้ท้อมีรอย คึกใหญ่่น้อยเสียว้อยหนี แดกหน้าที่ดินหนีทัพ (มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มหาราช, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส)
--

๕. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. บทอ่านมีการใช้ภาพพจน์
ข. บทอ่านพรรณนาขบวนทัพม้า
ค. บทอ่านมีการเล่นเสียงสัมผัสและการเล่นจังหวะเสียง
ง. บทอ่านแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดอีกheimของขบวนทัพ

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๖

คุณก็สุกศรีสุนทรตระสัณลักษณ์วิลาส เหมว ดุจหนึ่งสุวรรณวโรภาสอันผุดผ่อง เมื่อต้องเพลิงก็เรืองเรือง รุ่งโรจน์ อารัมภ์มีสิสุพรรณช่วงโชติชัชวาล ถ้ามีฉะนั้นดวงพักตร์สองกุมาร ก็ปานประหนึ่งว่ากนกนิกษะ เนื่อน้ำนพคุณวิบูล จรูญจรัสปลั่งสร้งสีล้นราศีมีรู้เศร้า (มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มหาราช, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส)
--

๖. การหลากคำในบทอ่านเน้นย้ำคุณลักษณะใดของตัวละคร

ก. ความงาม	ข. ความดี
ค. ความสูงศักดิ์	ง. ความอ่อนเยาว์

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗

(๑) ต่าง ๆ บ้างก็กล่าวติฉินหมิ่นพระมหาสัตว์โดยวิจวนวิพาทว่า โขนโต นครวาสโน ดุกรชาวเรา เหล่าประชาชาติราชภูธรอันมาสโมสรประชุมชุมนุมในหน้าพระลานหลวง นิสาเมธ ท่านทั้งปวงจงชวนกันวินิจฉัย ในเนื้อคดีของพระยาชีเวสสันดร
(๒) ยังข้าทรงสละพระปิยบุตรสุดสงสารให้แก่เผ่าชรา ดุนี้แมกผิดขัดตียนิจจรยาอย่างแต่ก่อนกาล ทาส ทาสีญ โส ทชชา เออถ้าท้าวเธอยินดีที่จะทำทานก็ควรจะได้เสียสละ
(๓) แต่เพียงทาสกรรมกรกุญชรพาหนะอาชาชาติราชรถทรง กถ์ โส ทชชา ทารเก ควรรและหรือบพิตร มาปลิตปลดพระไอรสทั้งสองพระองค์ให้เป็นทาสขาดแก่ธำมรงค์ พันวิสัยจะให้ทานนี้แล้วแล
(๔) ปางเมื่อเสด็จเนนานครเขตตรนครอันไพบุลย์ ก็ทรงประสาทศเคนทราชาติตระกูลเกิดกับสำหรับบุญ จนไพร่ฟ้าประชาชนชวนกันเคื่องขุนทูลให้เนรเทศ ออกไปอยู่วงกตสิขเรศเขตพระหิมพานต์

๗. บทอ่านในข้อใดปรากฏความเชื่อ

ก. บทอ่าน (๑)

ค. บทอ่าน (๓)

ข. บทอ่าน (๒)

ง. บทอ่าน (๔)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๘

(๑)	แต่อย่างย้ายทรายฝุ่นขุ่นยุบ ยิ่งจวนเย็นเส้นสายให้ตายตึง	ยิ่งเหยียบฟูบขางให้แข็งจึง ดูเหมือนหนึ่งเหยียบโคลนให้โอนเอน
(๒)	ผลัดกันทำยาเหยียบแล้วยืนหยัด ค่อยย่างเท้าก้าวเชยคดูกะเก	กระดุกดัดผัวเผาะให้โผเผ ออกโซเซเดินข้ามตามตะพาน
(๓)	ให้เคลิ้มเคล้านเห็นปีศาจประหวาดหวั่น ท่านบิดาหาผู้รู้มนต์	อินทรีย์สันเศียรพองสยองขน มาหลายคนเขาก็ว่าต้องอาร์ักษ์
(๔)	เห็นรอกแต่แย้ตุนออกวุ่นว้าง ลูกมะม่วงร่วงกลาดตาขระเด็น	เอาดินทั้งไล่ทุบตะครุบเล่น เสียดายเป็นกลางไพรไม่ได้การ

๘. บทอ่านในข้อใดมีจินตภาพมากกว่าข้ออื่น

ก. บทอ่าน (๑)

ค. บทอ่าน (๓)

ข. บทอ่าน (๒)

ง. บทอ่าน (๔)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๙

(๑)	พอล่วงปัจฉิมราตรี เทวัญบันดาลคลไจ	สกุณเฝ้าร้องเสียงใส ให้เกิดนิมิตอัศจรรย์
(๒)	ฤทธิมนตร์บนฟ้าเวหาพยับ แผ่นดินดังจะคว่ำคะมำไป	มีดกลุ่มคลุ้มคลับสะท้านไหว เพราะพระมนตร์ดลให้บันดาลเป็น
(๓)	สั่งให้พวกเสนาเอาหญ้ามัด หญ้าก็ไม่กลายเป็นรูปคน	แล้วเสกซัดประน้ำถึงสามหน ให้อันอันอกใจไม่สบาย
(๔)	เธอให้บอกให้ทั่วเตรียมตัวท่า จะสะกดให้หมดทั้งคุณัน	คืนวันนี้จะเข้ามาเป็นแม่นมั่น สะเดาะกฤณแจแก้กันให้พ้นไป

๙. ความเชื่อในบทอ่านข้อใดแตกต่างกับข้ออื่น

ก. บทอ่าน (๑)

ค. บทอ่าน (๓)

ข. บทอ่าน (๒)

ง. บทอ่าน (๔)

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๐

ถึงสามเสนปางสารบูรณเล่า ยังมีพุทธรูปทองฉลององค์ ทราบถึงจอมจักรพงษ์ดำรงกรุง ก็เกณฑ์คนสามแสนออกแน่นมา ขนานไว้ในนามเรียกสามแสน โอ้ไฉนไฉนนี้หนอแผ่นดิน	เป็นเรื่องเก่าแจ้งความตามประสงค ท่านลอยลงตามกระแสแม่น้ำมา พระทัยมุ่งจะบำรุงศาสนา อุทิศพุทธาจะให้พ้นชลธิ กลับมาแปลนเปลี่ยนความสามแสนสิ้น จึงราคินสองคำซ้ำแปลงไป (นิราศพระบาท สำนวนนายจัด, นายจัด)
--	---

๑๐. เนื้อหาของบทอ่านแสดงให้เห็นถึงเรื่องใด

ก. การดำรงอยู่ของภาษา

ค. การเปลี่ยนแปลงของภาษา

ข. การสร้างสรรค์ของภาษา

ง. การใช้แนวเทียบของภาษาผิด

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๑-๑๕

ภาวะโลกร้อน Global Warming

ภาวะโลกร้อนเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเนื่องจากโลกไม่สามารถระบายความร้อนที่ได้รับจากรังสีดวงอาทิตย์ออกไปได้อย่างปกติ จึงทำให้อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกสูงขึ้น และทำให้สภาพอากาศของโลกเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตบนโลก โดยนักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าอุณหภูมิของโลกที่สูงขึ้นเป็นผลเนื่องมาจากปรากฏการณ์เรือนกระจก (Greenhouse Effect) ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการสะสมของ "ก๊าซเรือนกระจก" ในชั้นบรรยากาศมากกว่าปกติ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจก จะทำให้บรรยากาศโลกกักเก็บพลังงานความร้อนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความสมดุลของพลังงานเปลี่ยนแปลงไป

สาเหตุหลักของภาวะโลกร้อน

ก๊าซเรือนกระจก

7 ก๊าซเรือนกระจก ที่ถูกควบคุมได้พิธีสารโตเกียว

1

ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ CO_2

มีปริมาณมากที่สุดในชั้นบรรยากาศ ส่วนใหญ่เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิง

2

ก๊าซมีเทน CH_4

พบในชั้นตื้นดิน และก๊าซธรรมชาติ เกิดจากการย่อยสลายของก๊าซชีวภาพ การเพาะปลูกข้าว และระบบย่อยอาหารของสัตว์

ทำให้โลกร้อนได้มากกว่า CO_2 25 เท่า

3

ก๊าซไนตรัสออกไซด์ N_2O

เกิดจากการดำเนินกิจกรรม เช่น การเผาไหม้เชื้อเพลิงในภาคพลังงาน การเกิดปฏิกิริยาเคมี ในกระบวนการผลิตภาคอุตสาหกรรม การจัดการมูลสัตว์ การใช้ปุ๋ยเคมีในการเกษตร การจัดการของเสีย เป็นต้น

ทำให้โลกร้อนได้มากกว่า CO_2 298 เท่า

4

ก๊าซไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน HFCs

ใช้เป็นสารทำความเย็นในเครื่องปรับอากาศ และใช้ในอุตสาหกรรมโฟมและสารดับเพลิง

ทำให้โลกร้อนได้มากกว่า CO_2 124-14,800 เท่า

5

ก๊าซเพอร์ฟลูออโรคาร์บอน PFCs

พบในการหลอมอะลูมิเนียม และผลิตสารกึ่งตัวนำไฟฟ้า อยู่ในชั้นบรรยากาศได้นานถึง 50,000 ปี

ทำให้โลกร้อนได้มากกว่า CO_2 7,390-12,200 เท่า

6

ก๊าซซัลเฟอร์เฮกซะฟลูออไรด์ SF_6

พบในอุตสาหกรรมหนักหลายประเภท เช่น ยางรถยนต์ ฉนวนไฟฟ้า สารกึ่งตัวนำไฟฟ้า แมกนีเซียม เป็นต้น

ทำให้โลกร้อนได้มากกว่า CO_2 22,800 เท่า

7

ก๊าซไนโตรเจนไตรฟลูออไรด์ NF_3

พบมากในอุตสาหกรรมผลิตวงจรไฟฟ้า โซลาร์เซลล์ จอแอลซีดีที่ใช้ในโทรศัพท์มือถือ และโทรทัศน์ ฯลฯ

ทำให้โลกร้อนได้มากกว่า CO_2 17,200 เท่า

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลก๊าซเรือนกระจก องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
: ศูนย์ภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา

ผลกระทบของภาวะโลกร้อน

• ผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยา

ส่งผลให้น้ำแข็งขั้วโลกละลาย เมื่อน้ำแข็งจำนวนมากละลายลง ก็ทำให้ปริมาณน้ำทะเลในโลกล้นสูงขึ้น ซึ่งส่งผลให้น้ำท่วม และเมื่อปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นบวกกับอุณหภูมิที่สูงขึ้น ส่งผลให้ระบบนิเวศของท้องทะเลเปลี่ยนไป ทำให้สัตว์น้ำจำนวนมากปรับตัวไม่ได้ และตายลง รวมถึงการเกิดสภาพอากาศที่รุนแรง ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งในหลายพื้นที่

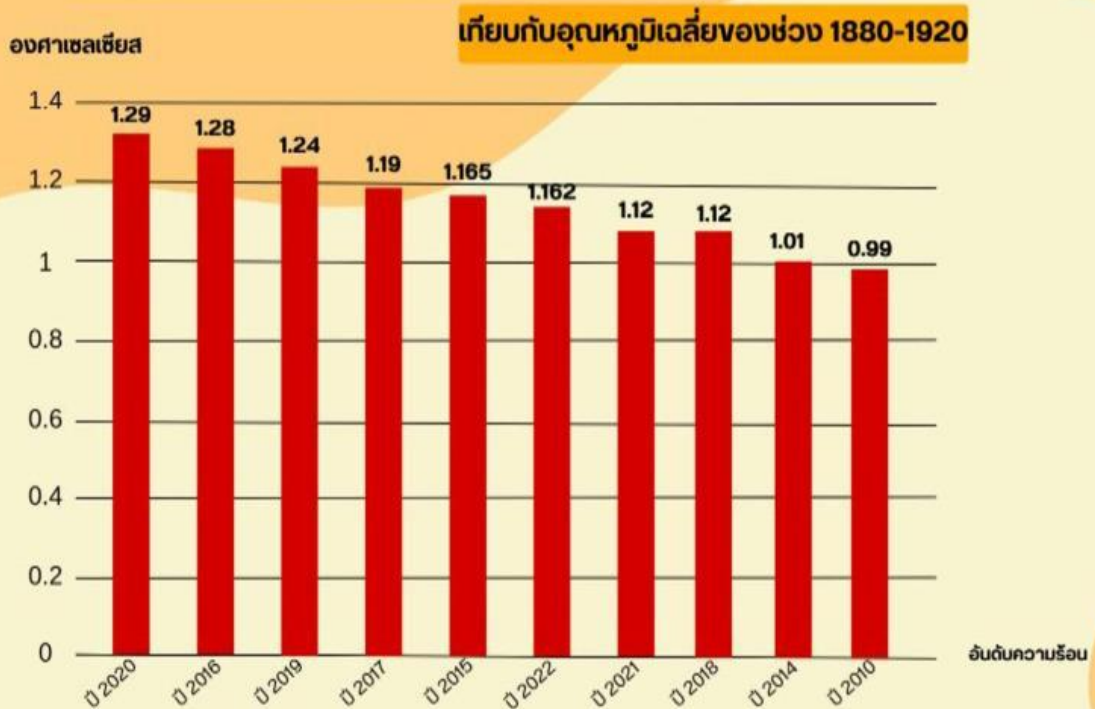
• ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

แหล่งท่องเที่ยวใต้น้ำที่เคยสวยงามหายไป ทำให้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยว อีกทั้งการเกษตรก็ได้รับผลกระทบไปด้วย ปริมาณพืชผลที่เคยผลิตได้มากมายก็ลดน้อยไป ส่งผลให้อาหารแพงขึ้นและสินค้าขาดตลาด

• ผลกระทบในด้านของสุขภาพ

ส่งผลให้เกิดสภาวะที่เหมาะสมของการดำรงชีวิตของแบคทีเรียและศัตรูพืชหลาย ๆ ชนิด ซึ่งทำให้ในอนาคตจะมีผู้ที่ติดเชื้อและล้มป่วยมากขึ้น ยกตัวอย่างโรคไข้เลือดออก รวมไปถึงไข้มาลาเรีย อหิวาตกโรคก็จะระบาดเพิ่มขึ้นมาก ในอีกประมาณ 20 ปีข้างหน้า

อุณหภูมิเฉลี่ยของผิวโลกของปีที่ร้อนที่สุด 10 อันดับ (จากการตรวจวัด)

วิธีลดภาวะโลกร้อน

- ประหยัดพลังงานที่บ้าน
- เดิน ปั่นจักรยาน หรือใช้ระบบขนส่งสาธารณะ
- รับประทานอาหารให้หมด
- เลือกวิธีเดินทาง
- รับประทานผักให้มากขึ้น
- ลด ใช้ซ้ำ ซ่อมแซม และรีไซเคิล
- เปลี่ยนแหล่งพลังงานในบ้าน
- เปลี่ยนไปใช้รถยนต์ไฟฟ้า
- เลือกผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ชักชวนผู้อื่นให้ร่วมลงมือด้วยกัน

ที่มา : สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 13 (ชลบุรี)
: องค์การสหประชาชาติ แห่งประเทศไทย
: อุณหภูมิเฉลี่ยของผิวโลกที่ร้อนที่สุด 10 อันดับ โดยการศึกษาของ GISS

๑๑. จุดมุ่งหมายของบทอ่านนี้คือข้อใด

- ก. โน้มน้าวใจให้ตระหนักถึงอันตรายจากภาวะโลกร้อน
- ข. นำเสนอข้อมูลเพื่อหาแนวทางการแก้ไขภาวะโลกร้อน
- ค. ให้ความรู้เกี่ยวกับภาวะโลกร้อนและวิธีลดภาวะโลกร้อน
- ง. รณรงค์ให้ลดการกระทำที่เป็นสาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน

๑๒. จากบทอ่าน ข้อใด**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับภาวะโลกร้อน

- ก. ส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตทั้งมนุษย์ พืช และสัตว์
- ข. อุณหภูมิทุกภูมิภาคของโลกจะสูงขึ้นและลดลงอย่างรวดเร็ว
- ค. ความสมดุลของพลังงานโลกจะมีการเปลี่ยนแปลงไปจากปกติ
- ง. เกิดจากการที่โลกไม่สามารถระบายความร้อนจากรังสีของดวงอาทิตย์ได้ตามปกติ

ใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ ๑๓-๑๔

(๑) CO ₂	(๒) CH ₄	(๓) N ₂ O	(๔) HFC _s
(๕) PFC _s	(๖) SF ₆	(๗) NF ₃	

๑๓. เจ้าหน้าที่ที่ทำงานในโรงงานผลิตปุ๋ยไนโตรเจนมีความเสี่ยงที่จะได้รับก๊าซในข้อใดมากที่สุด

ก. (๑)	ข. (๓)
ค. (๕)	ง. (๖)

๑๔. เจ้าหน้าที่ที่ทำงานในอุตสาหกรรมหลอมอะลูมิเนียมมีความเสี่ยงที่จะได้รับก๊าซในข้อใดมากที่สุด

ก. (๒)	ข. (๔)
ค. (๕)	ง. (๗)

๑๕. บุคคลในข้อใดที่ปฏิบัติ**ไม่สอดคล้อง**กับภาวะโลกร้อนที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

ก. วันปิดไฟก่อนออกจากบ้านทุกครั้ง	ข. வாใช้ถุงผ้าใส่ของแทนถุงพลาสติก
ค. วินนารถไฟฟ้าส่งซ่อมแทนการซื้อใหม่	ง. ว่างานเสียปลั๊กโน้ตบุ๊กตลอดทั้งวันเพื่อไม่ให้แบตเตอรี่หมด

แนวคิด 3Rs รักษ์โลก

[การแยกขยะ]

Recycle
นำกลับมาใช้ใหม่

เลือกซื้อสินค้าที่
ผลิตจากวัสดุรีไซเคิล

นำขยะรีไซเคิลเข้าสู่
กระบวนการผลิตสินค้าใหม่

คัดแยกขยะที่สามารถ
รีไซเคิลได้

Reduce
ลดการใช้

Reuse
ใช้แล้วใช้ซ้ำ

ใช้ปันโต
แทนกล่องโฟม

ใช้ถุงผ้า
แทนถุงพลาสติก

นำเสื้อผ้าไม่ใช้
ไปบริจาค

ใช้กระดาษ
ให้ครบ 2 หน้า

ใช้ผ้าเช็ดหน้า
แทนกระดาษทิชชู

ใช้ภาชนะที่ใช้ซ้ำได้

ที่มา : สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร

Info ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร
www.bkk.go.th

การลดขยะด้วยแนวคิด 3R

3R เป็นแนวคิดและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า สามารถช่วยลดปริมาณขยะให้น้อยลง ด้วยการลดการใช้ การนำกลับมาใช้ซ้ำ และการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ (Reduce Reuse and Recycle: 3Rs) โดยเริ่มต้นที่การใช้ให้น้อยลง ลดการใช้วัสดุ ผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดขยะเพื่อลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (Reduce) การนำวัสดุ ผลิตภัณฑ์ที่ยังสามารถใช้งานได้กลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำวัสดุ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้งานแล้วมาแปรรูป เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ หรือรีไซเคิล (Recycle)

Reduce - ลดการใช้ (คิดก่อนใช้)

ลดระดับการใช้ปัจจุบัน ควบคุมปริมาณการใช้ให้อยู่ในสัดส่วนที่พอเหมาะ โดยลดการใช้ การบริโภคทรัพยากรที่ไม่จำเป็นลง เพราะการลดการบริโภคของเรา จะช่วยให้เราลดปริมาณขยะที่สร้างขึ้นได้ในขั้นตอนนี้เริ่มต้นโดยการสำรวจว่าเราจะลดการบริโภคที่ไม่จำเป็นตรงไหนได้บ้าง ตัวอย่างเช่น

- ใช้ถุงผ้า ตะกร้า เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก
- ใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนการใช้กระดาษทิชชู
- ใช้ปั่นโต หรือก๋วยเตี๋ยวใส่อาหาร แทนการใส่กล่องโฟม
- ปฏิเสธการรับถุงพลาสติก เมื่อซื้อของชิ้นเล็กหรือน้อยชิ้น
- เลือกซื้อบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เลือกทานอาหารที่ร้านแทนการใส่กล่องกลับ
- หลีกเลี่ยงใช้วัสดุสิ้นเปลืองแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง

Reuse - นำกลับมาใช้ซ้ำ (ใช้แล้วใช้อีก)

การใช้ซ้ำ เป็นการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด โดยการนำสิ่งของเครื่องใช้มาใช้ซ้ำ ซึ่งบางอย่างอาจใช้ซ้ำได้หลาย ๆ ครั้ง เช่น ใช้บรรจุภัณฑ์ซ้ำหลายครั้งก่อนทิ้ง ใช้ภาชนะที่สามารถใช้ซ้ำได้ เลือกซื้อสินค้าที่สามารถใช้ซ้ำได้ ซึ่งนอกจากช่วยลดการเกิดขยะแล้ว ยังช่วยลดปริมาณการตัดต้นไม้ได้เป็นจำนวนมาก

- เลือกใช้ถ่านไฟฉายแบบชาร์จได้
- ดัดแปลงของเหลือใช้เพื่อใช้ประโยชน์
- เสื้อผ้าเก่านำไปบริจาค หรือถูลีน
- ซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่ทิ้งเป็นขยะ
- การใช้กระดาษ ๒ หน้า
- การนำกระดาษรายงานที่เขียนแล้ว ๑ หน้า มาใช้ในหน้าที่เหลือหรืออาจนำมาทำเป็นกระดาษโน้ต

Recycle - นำกลับมาใช้ใหม่

คัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภทที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่หมุนเวียนกลับเข้าสู่กระบวนการผลิตของแต่ละประเภทได้ เช่น

- ขวดแก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ
- เลือกซื้อสินค้าที่นำกลับมารีไซเคิลได้หรือที่ผลิตจากวัสดุรีไซเคิล
- นำขยะอินทรีย์กลับมาใช้ประโยชน์ เช่น ทำปุ๋ยหมัก

หากเราทุกคน สามารถทำได้ครบทั้ง 3Rs ก็จะสามารถลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นได้ในทุก ๆ วัน ลดการสร้างมลพิษแก่โลก และยังสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า แทนที่จะถูกทิ้งแล้วนำไปกำจัด นอกจากนี้ช่วยลดปริมาณขยะลงได้แล้ว ยังช่วยลดปริมาณการใช้ทรัพยากร ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ด้วย

(ปรับจาก : <https://webportal.bangkok.go.th/healthcenter17/index>)

๑๖. ข้อใดคือสาระสำคัญจากบทอ่านนี้

- ก. ขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญของโลก
- ข. การปฏิบัติตามหลัก 3Rs จะช่วยลดขยะบนโลกได้
- ค. ขยะพลาสติกจะต้องใช้เวลาย่อยสลายเป็นเวลานาน
- ง. การคัดแยกขยะเพื่อนำมารีไซเคิลเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด

๑๗. “การนำกล่องของขวัญที่ได้รับมาใส่เครื่องเขียน” จัดอยู่ในแนวคิดใด

- ก. ลดการใช้
- ข. นำกลับมาใช้ซ้ำ
- ค. ควบคุมคุณภาพ
- ง. นำกลับมาใช้ใหม่

๑๘. “การใช้แก้วน้ำส่วนตัวไปใส่น้ำที่ซื้อจากร้านค้า” จัดอยู่ในแนวคิดใด

- ก. ลดการใช้
- ข. นำกลับมาใช้ซ้ำ
- ค. ควบคุมคุณภาพ
- ง. นำกลับมาใช้ใหม่

๑๙. “การนำเศษแก้วเก่ามาหลอมเพื่อเป็นขวดแก้วใบใหม่” จัดอยู่ในแนวคิดใด

- ก. ลดการใช้
- ข. นำกลับมาใช้ซ้ำ
- ค. ควบคุมคุณภาพ
- ง. นำกลับมาใช้ใหม่

๒๐. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. การใช้ซ้ำเป็นการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด
- ข. การลดการบริโภคของเรา จะช่วยให้เราลดปริมาณขยะที่สร้างขึ้นได้
- ค. หากเราทุกคน สามารถทำได้ครบทั้ง 3Rs ก็จะสามารถลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นได้ในทุก ๆ วัน
- ง. ลดการสร้างมลพิษแก่โลก และยังนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า แทนที่จะถูกทิ้งแล้วนำไปกำจัด

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “วิถีไทยสู่โลกดิจิทัล” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๒-๑๕ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที